

SLUŽBENI LIST

KRALJEVSKE BANSKE UPRAVE DRAVSKE BANOVINE

12. kos.

V LJUBLJANI, dne 7. julija 1930.

Letnik I.

VSEBINA:

46. Pravilnik o delokrogu zavodov za zdrav. zaščito mater in otrok.
47. Pravilnik o delovanju zdravstvenih domov.
48. Objava ministrstva za trgovino in industrijo ob uveljavljanju zakona o pobijanju nelojalne konkurence.
49. Navodilo ministrstva za trgovino in industrijo glede tolmačenja § 32. zakona o nelojalni konkurenci.
50. Naredba gospoda ministra za poljedelstvo o prepovedi dogona neosnažene in blatne živine na živinske sejme.
51. Popravek naredbe ministrstva za poljedelstvo o odvratanju in zatiranju ovčjih osepnic.
52. Razne objave iz »Službenih novin«.

Uredbe osrednje vlade.

46.

Na podstavi § 5. uredbe o organizaciji in delokrogu higienskih zavodov, zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj predpisujem

Pravilnik

o delokrogu zavodov za zdravstveno zaščito mater in otrok.*

Naloge zavodov.

§ 1.

Zavodi za zdravstveno zaščito mater in otrok (v zmyslu § 5., točke 1., uredbe o organizaciji in delokrogu higienskih zavodov, zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj) so zdravstvene ustanove z nalogo:

1. da proučavajo vzroke bolehnosti in umrljivosti otrok na področju banovine;
2. da proučavajo in propagirajo najzanesljivejše metode, da se ti vzroki in njihove posledice odpravijo;
3. da vzgajajo zdravnike, strokovno pomožno osebje in prostovoljne sodelavce za delo na polju zdravstvene zaščite mater in otrok;
4. da širijo znanje o higieni otrok in higieni žen med najširšimi sloji naroda;
5. da vodijo evidenco in statistiko o javnem in zasebnem delu za zdravstveno zaščito otrok v banovini;
6. da sodelujejo s higienskimi zavodi v organizaciji otroških dispensarjev in vodijo strokovno nadzorstvo nad njihovim delom;
7. da s pomočjo svojih odsekov sami neposredno vršijo zdravstveno zaščito otrok in mater na ožjem področju svojega delovanja.

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 31. maja 1930., št. 121/XLV.

§ 2.

Odseki zavodov, ki vršijo naloge iz točke 7. § 1., morajo služiti tudi za demonstracije in za vzgled sorodnim ustanovam v banovini.

Področje dela.

§ 3.

Banovina je zavodu za zdravstveno zaščito mater in otrok širše delovno področje. Zavod izvršuje na tem področju naloge iz točk 1. do 6. § 1. tega pravilnika.

§ 4.

Ožje delovno področje, na katerem vrši zavod naloge iz točke 7. § 1. tega pravilnika, se določi za vsak odsek ali pododsek zavoda posebej.

Ožje delovno področje enega odseka ali pododseka zavoda je lahko del mesta ali del mesta in okolice, ali celo mesto ali mesto z enim ali več okolišnih srezov.

Banska uprava predpiše ožje delovno področje na predlog upravnika zavoda in po kapaciteti odsekov in pododsekov zavoda.

Odseki zavoda.

§ 5.

Zavod ima te-le odseke:

1. posvetovalnico za noseče žene;
2. otroški dispensar s pododseki:
 - a) posvetovalnico za matere, dojenčke in male otroke;
 - b) polikliniko za otroke;
 - c) mlečno kuhinjo za dojenčke;
3. kolonijo za dojenčke in male otroke;
4. dom za matere in dojenčke;
5. odsek za popularizacijo higieni otrok in higieni žen s potujočo učiteljico in prevozno razstavo za potujoče primere.

Posvetovalnica za noseče žene.

§ 6.

Posvetovalnica za noseče žene mora:

1. preiskati, ali je pri ženi, ki se obrača nanj za svet, dana nosečnost, za kateri termin se more pričakovati porod in ali se more z izvestno gotovostjo pričakovati normalen ali patološki porod;
2. preiskati obče zdravstveno stanje noseče žene;
3. preiskati nadaljnje delo in način življenja noseče žene, ki škodljivo vpliva nanjo in na plod;
4. preiskati stanovanjske prilike noseče žene in ugotoviti, ali se bo mogel vršiti porod doma ali ne;
5. svetovati noseči ženi glede higiene nosečnosti;
6. svetovati ji glede poroda, kdaj in kako se naj pripravi nanj in pod kakšnim nadzorstvom se mora vršiti porod (babica, zdravnik, porodničnica);
7. navajati jo v higieno otroške postelje in higieno matere-dojilje;
8. opozarjati jo na važnost dojenja in ji dajati važnejša navodila iz higiene novorojencev in ji priporočati, da z otrokom redno poseča posvetovalnico za matere;
9. poučevati jo o tem, kako pomoč ji nudijo zakoni (zakon o zavarovanju delavcev) in po kateri poti lahko doseže to pomoč;
10. nuditi ji efektivno pomoč s posredovanjem na sodišču, v uradu za zavarovanje delavcev ali pri drugem oblastvu v njeno korist, ali s tem, da ji dá potujočo košaro (košaro za porod).

§ 7.

Posvetovalnico za noseče žene vodi strokovnjak-ginekolog, in sicer v sporazumu z upravnikom zavoda. Za internistične, rentgenske, laboratorijske in druge specialne preglede napoti posvetovalnica noseče žene na pregled v oddelke javnih bolnic, dispensarje za tuberkulozo; ambulanco za venerične bolezni, radiološki zavod, bakteriološki in kemijski oddelek higienskega zavoda ali k uradnim in drugim pristojnim zdravnikom.

§ 8.

Posvetovalnice za noseče žene se lahko poslužijo vse noseče žene brez razlike imovinskega stanja. Delo v posvetovalnici je brezplačno. V posvetovalnici se ne zdravi.

§ 9.

Posvetovalnica za noseče žene posluje najmanj enkrat na teden po 2 uri.

Otroški dispensar.

§ 10.

Otroški dispensar ima naslednje pododseke:

1. posvetovalnico za matere dojenčev in male otroke;
2. občo otroško polikliniko;
3. kuhinjo za dojenče.

§ 11.

Posvetovalnica za matere posluje najmanj dvakrat na teden popoldne, in to vsakokrat najmanj po dve uri.

Glavna naloga posvetovalnice je individualno zdravstveno vzgajanje mater. Poleg tega se nudi v posvetovalnici potrebnim materam efektivna pomoč za pravilno

odgajanje otrok in se jim svetuje tudi v socialnem pogledu; končno pa služi posvetovalnica zavodu tudi za njegove obče cilje.

§ 12.

Posvetovalnice za matere se smejo posluževati vse matere brez razlike imovinskega stanja.

Vse usluge posvetovalnice so za občinstvo brezplačne.

§ 13.

V posvetovalnici se pregledajo samo zdravi dojenčci in mali otroci. V posvetovalnici se ne zdravijo bolni otroci.

Ako pride proti temu pravilu bolan otrok v posvetovalnico, se pouči mati, da more biti sestajanje zdravih otrok z bolnimi nevarno za zdrave otroke in da se zaradi tega niti eden bolan otrok ne more sprejeti na zdravljenje v posvetovalnici.

Vendar se otroku nudi, ako je to potrebno, prva pomoč, materi pa se svetuje, kje najde zdravniško pomoč za bolnega otroka (siromašni v polikliniki zavoda ali pri občinskem zdravniku, zavarovani pri uradnem zdravniku, premožni pri privatnem zdravniku).

§ 14.

Delo v posvetovalnici vodi zdravnik-pediatar. Zdravnik-začetnik nikakor ne sme samostalno poslovati v posvetovalnici.

§ 15.

Glavno delo posvetovalnice so redne zdravniške konzultacije, t. j. pregledi dojenčev in malih otrok s svetovanjem materam.

To glavno delo morajo povsod spremljati poseti dečjih zaščitnih sester v stanovanjih otrok.

Kjer je to mogoče in potrebno, ima dečja zaščitna sestra poleg tega tudi svoje posebne uradne ure za matere in noseče žene v zgradbi posvetovalnice.

§ 16.

Zdravnik pregleda v svojih konzultacijah v posvetovalnici dojenče in male otroke, ugotovi stanje njihovega razvoja in zdravja, opozarja matere na eventualne hibe ali bolezni otrok in na pogoške v negi in prehrani, daje jim oceno otroškega zdravja in svet za pravilno nego in prehrano. Vsa opazovanja vpisuje v list posvetovalnice, ki ostane v kartoteki posvetovalnice, in odredi, da se nudi pomoč in dajo premije potrebnim materam.

§ 17.

Sestra zmeri otroke pri zdravniški konzultaciji pred zdravniškim pregledom, vpiše mere v karte, ki ostanejo materam, in v liste posvetovalnice, pomaga zdravniku pri pregledu, poučuje praktično in podrobno matere o izvršitvi zdravniških odredb glede negovanja in prehrane otrok.

Ona vzdržuje zveze z materami, zaslišuje njihove želje, bojzani in neprilike in tvori zvezo med njimi in zdravnikom.

Ona svetuje materam tudi v socialnem pogledu.

Ona daje materam pomoč in premije po zdravnikovi naredbi.

§ 18.

O priliki posetov v stanovanjih otrok poučuje zaščitna sestra matere o higieni otrok, zlasti o prehrani in negovanju, in sicer ustno z besedami in s praktičnim razkazovanjem. Svetuje jim v higienskem in socialnem oziru, priporoča redno posečanje posvetovalnice in poroča o svojih opazovanjih zdravniku posvetovalnice, kakor tudi o svojem delu. Ona vzdržuje stalno zvezo z vsemi organi javne in zasebne zaščite otrok, dovaja jim potrebne matere zaradi pomoči in jih obvešča o rednosti in potrebah posameznih mater.

Za vsakega otroka vodi poseben posetni list, v katerega vpisuje, kaj je videla in kaj je ukrenila.

O posetih vodi posebno knjigo, iz katere se vidi, koliko posetov je napravila vsak dan in pri kom.

§ 19.

Zaščitna sestra posvetovalnice ima najmanj dvakrat na teden po dve uri svoje konzultacije za matere in noseče žene v posvetovalnici.

O tej priliki daje materam in nosečim ženam nasvete v socialnem oziru.

Prepovedano je o tej priliki meriti ali pregledovati otroke.

O svojem delu v teh uradnih urah vodi posebne knjige.

§ 20.

Za posete v hišah in za uradne ure se ne sme določiti nešolana pomožna sestra ali prostovoljna sodelavka, temveč se sme poveriti ta posel samo taki strokovno šolani dežji zaščitni sestri, ki je s praktičnim delom pokazala za to posebno voljo in sposobnost.

§ 21.

Poliklinika za otroke posluje vsak delavnik dopoldne vsaj dve uri.

V polikliniki se brezplačno pregledujejo in zdravijo bolni otroci do dovršenega 14. leta, za kojih zdravljenje ni nihče zavezan ali ne more nihče plačati potrebnih stroškov.

§ 22.

Posvetovalnica za matere in otroška poliklinika se medsebojno izpopolnjujeta v delu, ali vendar ima vsaka svoje posebno in različno torišče delovanja in svoje posebne naloge.

Sirše in večje naloge ima posvetovalnica za matere. Z njenim delom se mora preobraziti mišljenje žen o negovanju in prehrani otrok, njeno delo bo pripomoglo najbolj k zmanjšanju umrljivosti dojenčev in malih otrok. Zaradi tega bo zavod v prvi vrsti stremel za tem, da razvije delovanje posvetovalnice, poleg tega pa bo razvijal tudi delo poliklinike.

Nikdar se ne sme delo poliklinike razvijati na škodo delovanju posvetovalnice.

Nikdar se ne sme delo posvetovalnice mešati z delom poliklinike; med enim in drugim delom mora biti več ur, da se prostori dovoljno osnažijo in prezračijo.

§ 23.

Zavod sme osnovati in voditi podružne posvetovalnice za matere v oddaljenih delih mesta. Zavod sme prevzeti tudi delo v posvetovalnicah, ki so jih osnovali drugi organi (občine, privatna društva i. dr.), toda samo

s pogojem, da nosi ustanovitelj vse stroške in daje dovoljna sredstva za vzdrževanje posvetovalnice in da je za delo v posvetovalnici pristojen samo zavod.

§ 24.

Mlečna kuhinja za dojenčce sodeluje praktično s posvetovalnico in polikliniko v propagandi za naravno prehranjanje dojenčev, poučava praktično matere o pripravljanju otroške hrane, pripravlja bolnim, večše hranjenim otrokom dietetično hrano, v izjemnih primerih pa, kadar se doma nikakor ne more pripravljati hrana za otroka, pripravlja in oddaja hrano tudi zdravim, večše hranjenim otrokom.

§ 25.

Otroški dispenzár podpira tudi materialno otroke v rodbinah s tem, da jim daje zdravila in obvezivo, material za vzdrževanje snaznosti, hrano, obleko, obutev, posteljnino in drug material za zdravo negovanje dojenčev in malih otrok.

Namen tega dajanja more biti:

1. da se omili obstoječa beda in s tem zagotovi zdravje otroka;

2. da se mati nagradi za dobro negovanje otroka in s tem dobi izpodbudo za bodočnost;

3. da se mati bolj naveže na posečanje posvetovalnice;

4. da se z razširjanjem izvestnih predmetov, ki posebno dobro služijo otroškemu zdravju, pa niso znani, dela propaganda za uvedbo in uporabljanje teh predmetov.

Kolonija za dojenčce in male otroke.

§ 26.

V kolonijo za dojenčce in male otroke se dajejo otroci, ki nimajo svoje rodbine, na hrano tujim hraniteljicam.

Za kolonije velja pravilnik, ki je v moči.

§ 27.

Zavodova kolonija mora imeti dva pododseka: mestni in vaški pododsek.

Zavodov dispenzar vrši vse posle dispenzarja mestnega pododseka kolonije.

Vaški oddelek ima svoj dispenzar, ki posluje pod strokovno in administrativno kontrolo upravnika zavoda in tvori pododsek zavoda.

Dom za matere in dojenčce.

§ 28.

Dom za matere in dojenčce nudi zaprto zaščito tistim materam-dojiljam in tistim dojenčcem, za katere se iz kateregakoli razloga ne more poskrbeti v odprti zaščiti.

§ 29.

Dojenčci z materami-dojiljami se sprejemajo v dom v naslednjih primerih:

1. ako mati po odhodu iz porodnišnice ali ob kaki drugi priliki nima niti strehe, niti sredstev za vzdrževanje sebe in dojenca na prsih in cilj sprejema v teh primerih je, da se otroku v prvih mesecih zagotovi materino mleko v zvezi z materjo, da bi se otroku z naravno

prehrano dala osnova za zdrav razvoj in da bi se ojačila materina ljubezen s skupnim življenjem;

2. ako je dojenje iz katerihkoli razlogov otežkočeno in se težkoča ne more ambulatorno premagati; taki primeri so n. pr. slabotni otrok, nedonošenec, razpokline na bradavici, ploske bradavice itd.;

3. kjerkoli je iz kateregakoli vzroka ogroženo dojenje, pa je otroku še neobhodno potrebno in se more zagotoviti edinole s tem, da se mati z otrokom sprejme v zavod.

§ 30.

Dojenci brez matere se sprejemajo v zavod v naslednjih primerih:

1. najdenčki;

2. novorojenci in dojenči v prvih mesecih, katerim je umrla mati in nimajo nikogar, ki bi jih negoval in hranil;

3. tisti novorojenci iz tuberkulozne sredine, ki se morejo očuvati pred infekcijo samo, ako se sprejmejo v zavod;

4. tisti dojenči, katerim je mati obolela in nimajo nikogar, da bi jih negoval in čuval, dokler jim mati ne ozdravi;

5. večje hranjeni dojenči, pri katerih se motnje v prehrani in prebavi ne morejo premagati ambulatorno;

6. tisti dojenči v prvih mesecih življenja, ki zaradi slabosti potrebujejo posebno negovanje in stalno zdravniško nadzorstvo (n. pr. nedonošenci);

7. dojenči, s katerimi se grdo ravna, zapuščeni ali iz katerihkoli razlogov zdravstveno ogroženi, večje hranjeni dojenči.

§ 31.

V zavod se ne sme sprejeti:

1. otrok, ki ga roditelji ali njegovi varuhi želijo izročiti zavodu v negovanje samo zaradi lastne lagodnosti;

2. otrok, ki se lahko preskrbi v odprti ali polodprti zaščiti ali ki je tam že zadostno preskrbljen;

3. otrok, ki se ga želi zdrava mati osvoboditi, dokler mu je še potrebno materino mleko; v takih primerih se sprejme otrok hkratu z materjo-dojljo, ako je dan razlog za sprejem v zavod;

4. otrok ali mati z nalezljivo boleznijo take narave, s katero bi se ogrozili ostali varovanci doma;

5. otrok ali mati, za katera se zahtevajo od zavoda večje usluge, kakor jih more zavod nuditi;

6. noben otrok ali mati se ne more sprejeti, kadar so oddana vsa mesta v domu, ker bi prenapolnitev doma ogrozila zdravje varovancev;

7. nobena žena z otrokom ali brez njega se ne more sprejeti iz edinega razloga, da bi bila dojlja tujim otrokom v domu.

§ 32.

Matere-dojlje, ki se sprejmejo v dom brezplačno ali po nižani ceni, morajo poleg dojenja svojega otroka dati svoje mleko za tuje otroke, pomagati pri negovanju otrok in vršiti domače posle v zavodu.

Vse posle določa materam upravnik zavoda ali po njem pooblaščen zdravnik, matere pa vrše te posle pod nadzorstvom zavodovega osebja.

§ 33.

Zavod plača materam za mleko, ki ga dajejo za tuje otroke, ceno, ki se določi na predlog upravnika zavoda.

§ 34.

Materam-dojljam, ki se posebno izkažejo s svojo marljivostjo v domu, dodeljuje upravnik zavoda na koncu meseca denarne nagrade ali nagrade v materialu.

§ 35.

Otroke in matere sprejema v zavod in jih odpušča iz zavoda upravnik ali po njem pooblaščen zdravnik.

§ 36.

Kjer so roditelji ali njihovi skrbniki ali osebe, ki posredujejo za sprejem otroka, v položaju, da nekaj plačajo za vzdrževanje otroka v domu, jim določi zdravnik, ki sprejme otroka, začasno mesečno pristojbino, definitivno pa jo določi upravnik zavoda. Pristojbina se določa po premoženjskih zmožnostih, plačuje pa se mesečno naprej.

Kjer je občina dolžna vzdrževati otroka, zahteva zavod od nje povračilo za vzdrževanje otroka v domu. Na področju uprave mesta Beograda odločuje ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje, v banovinah pa ban na predlog upravnika zavoda pristojbine, ki veljajo za občine.

§ 37.

Otroci in matere-dojlje se odpuščajo iz zavoda v naslednjih primerih:

1. kadar nehajo veljati vzroki, zaradi katerih so bili sprejeti;

2. kadar se ugotovi, da vzroki, zaradi katerih so bili sprejeti, dejanski niso bili dani;

3. kadar tisti, ki je prevzel obveznost plačevati za otroka, zaostane s plačilom dva meseca;

4. kadar oboli mati ali otrok na boleznijo, ki se ne more zdraviti v zavodu ali ki je nevarna za druge varovance zavoda; v takem primeru se morajo prenesti v ustrezno bolnico;

5. kadar mati s svojim vedenjem ogroža red in higieno v domu.

§ 38.

Mati dojlja se odpusti iz doma samo hkratu z otrokom. Mati brez otroka se more odpustiti samo v primeru, ako so nastopili zdravstveni razlogi za ločitev otroka od matere.

§ 39.

Zavod mora čim uspešneje podpirati čim večje število otrok in mater-dojlj ter zaradi tega ne sme zadrževati svojih varovancev pod svojo streho dalj, nego je to neobhodno potrebno.

Otrok, za katerega ni potrebe, da bi se dalje zadrževal v domu, ki pa se ni mogel preskrbeti na noben drug način, se izroči njegovi občini.

§ 40.

Pri sprejemanju otrok v dom, pri odpuščanju iz doma in preskrbovanju zunaj doma sodeluje z upravnikom zavoda in njegovimi pomožnimi zdravniki strokovno šolana zaščitna sestra kot socialna asistentka.

Dolžnost socialne asistentke je, da po navodilih upravnika preišče pravo socialno stanje sprejetih otrok in otrok, za katere se zahteva sprejem; da išče možnosti za preskrbo otrok zunaj zavoda; da po možnosti skrbi za daljnjo usodo otrok, ki so odpuščeni iz zavoda, in da

pomaga in svetuje vsem činiteljem, ki delujejo ali bi morali delovati na preskrbi otrok, ki so v zavodu ali so bili v zavodu.

Socialna asistentka vodi socialne liste o otrocih, sprejetih v dom, vodi dopisovanje glede preskrbe otrok; poznati mora dobro socialne razmere vseh otrok v domu.

S socialno asistentko sodelujejo vsi zdravniki, sestre in administrativni organi zavoda po navodilih upravnika.

Odsek za popularizacijo otroške higijene in higijene žene.

§ 41.

Odsek za popularizacijo higijene otrok in higijene žene izdeluje in zbira potrebna učila, vzdržuje poseben oddelek v muzeju higienskega zavoda in male potujoče razstave, prireja teoretsko-praktične tečaje za pomožno strokovno osebje, za prostovoljne sotrudnike na polju zaščite otrok, ferialne tečaje za učiteljice in tečaje v mestu in potujoče tečaje za žene in dekleta vseh družabnih slojev.

§ 42.

Potujoče tečaje vodi potujoča učiteljica otroške higijene. Biti mora diplomirana dečja zaščitna sestra z daljšo prakso in dobrimi učiteljskimi sposobnostmi.

Potujoče tečaje otvarja in zaključuje praviloma zdravnik s svojimi predavanji.

Tečaje vodijo v mestu zdravniki z asistenco dečjih zaščitnih sester.

§ 43.

Pravilniki za take banovinske in občinske ustanove morajo biti predpisani po načelih, določenih po tem pravilniku.

Zasebne ustanove pa, ki dobivajo kakršnokoli podporo od države, banovine in občine, morajo svoje delovanje prilagoditi določilom tega pravilnika.

§ 44.

Ta pravilnik stopi v veljavo z dnem objavljenja v »Službenih novinah«.

San. broj 10.956/30. 16. dne maja 1930.

Minister za socialno politiko
in narodno zdravje
dr. M. Drinković s. r.

47.

Na podstavi § 7. uredbe o organizaciji in delokrogu higienskih zavodov, zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj predpisujem

Pravilnik

o delovanju zdravstvenih domov.*

Člen 1.

Zdravstveni domovi so socialno-medicinske ustanove v zmislu § 7. uredbe o organizaciji in delokrogu higienskih zavodov, zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 19. junija 1930., št. 136/LI.

na sedežih sreskih ali mestnih načelstev za enega ali več srezov in imajo naslednje obvezne oddelke:

1. dispensar za matere in otroke;
2. šolsko polikliniko;
3. bakteriološko-epidemiološki in kemijski oddelek;
4. dispensar za tuberkulozo;
5. higiensko razstavo.

Člen 2.

Ban lahko na predlog pristojnega higienskega zavoda in po krajevnih potrebah doda zdravstvenemu domu še naslednje oddelke:

1. postajo za pobijanje trahoma;
2. postajo za pobijanje veneričnih bolezni;
3. postajo za pobijanje malarije;
4. občo ambulanco za siromašno prebivalstvo;
5. bolnični oddelek po § 32. zakona o bolnicah.

Člen 3.

Zdravstveni domovi so podrejeni higienskim zavodom v zmislu uredbe o organizaciji higienskih zavodov, zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj.

Člen 4.

Naloga zdravstvenih domov je, da sporazumno in s skupnim delovanjem oddelkov v vseh pravicah socialno-medicinskega dela pospešuje narodno zdravje.

Zdravstveni dom:

1. preiskuje in proučava vsa vprašanja socialne etiologije, bolezni, narodne patologije in ukrepe socialno-medicinskega značaja;
2. poučava narod z vsemi razpoložnimi sredstvi sočasne socialne pedagogike;
3. pobija umrljivost in bolehnost dojenčev in malih otrok;
4. čuva zdravje šolskih otrok;
5. zdravi socialne bolezni z uspešnimi in priznanimi metodami z namenom, da dvigne narodno zdravstvo;
6. pobija akutne nalezljive bolezni in vodi epidemiološko delo v najvišjem zmislu te besede;
7. pobija socialne bolezni;
8. bori se proti socialnim zlom in grehom, ki uplivajo na narodno zdravje;
9. preiskuje naselja in življenje naroda ter predlaga higienskemu zavodu potrebne asanacije ter pridobiva za sodelovanje vse činitelje na kmetih;
10. priporoča vaškim občinam in zasebnikom načrte higienskih vodnjakov, vodovodov, stranišč, gnojišč in ostalih asanacijskih uredb po potrebah in razmerah.

Člen 5.

Zdravstveni domovi dosejajo svojo nalogo po svojih oddelkih in po navodilih in naredbah pristojnega higienskega zavoda:

1. z ambulantnimi in sistematskimi pregledi in z zdravljenjem prebivalstva;
2. z laboratorijskimi pregledi;
3. s posredovanjem pri oblastvu in privatnih društvih z namenom, ustvariti boljše pogoje za življenje in zdravje ogroženih oseb;
4. z nadzorstvom in zdravstveno zaščito poedinih skupin, kojih zdravje je ogroženo po posebnih okoliščinah, v katerih živé;

5. z izsleditvijo bolnikov in s pomočjo vsem onim, katerim je zaščita potrebna;

6. z vzdrževanjem tečajev, predavanj, razstav, s širjenjem popularne zdravstvene literature in s svetovanjem v zdravstvenih vprašanih posameznikom, skupinam in pristojnim oblastvom;

7. s sodelovanjem na polju higienskega delovanja z organizacijami in oblastvi, ki se bavijo s temi vprašanji,

8. s prifolaktičnimi ukrepi za pobijanje kužnih bolezni, z razkuževanjem, cepljenjem itd.;

9. z vodstvom delovanja zdravstvenih postaj in kopalnic na svojem področju;

10. z malo asanacijo in z drugimi posli po zakonu o pobijanju nalezljivih bolezni;

11. z zbiranjem in obdelovanjem statističnega gradiva glede vseh vprašanj socialne medicine;

12. z izvedbo vseh del po zahtevi pristojnega higienskega zavoda.

Člen 6.

Po prejšnjem členu je naloga posameznih oddelkov, da delujejo na vsem področju doma na delih, predpisanih z zakoni, uredbami, pravilniki, predpisi in naredbami ter po navodilih pristojnega higienskega zavoda.

Člen 7.

Dispensar za matere in otroke ima naslednje pododdelke:

1. posvetovalnico za noseče žene;
2. posvetovalnico za matere dojenčev in malih otrok;
3. občo polikliniko za otroke.

Kjer se pokaže posebna potreba, se lahko k tem pododdelkom doda še tudi kuhinja za večjo prehrano dojenčev.

Dispensar za matere in otroke posluje po pravilniku, ki velja za otroške dispensarje zavoda za zdravstveno zaščito mater in otrok (Službene novine z dne 31. maja 1930., št. 121/XLV).

V oddaljenih naseljih na področju zdravstvenega doma se uredi enostavne podružne posvetovalnice za matere. Te podružne posvetovalnice poslujejo vsakih 14 dni ali enkrat na mesec, vedno istega dne v tednu in ob istem dnevnem času. Posel v podružnih posvetovalnicah opravljajo praviloma zdravniki dispensarja zdravstvenega doma ali zavoda za zdravstveno zaščito mater in otrok, v slučajih pa se lahko za to nastavijo praktični občinski ali drugi zdravniki z zadostno strokovno izobrazbo.

Člen 8.

Solska poliklinika posluje po pravilniku za šolske poliklinike in šolske zdravnike, ki je predpisan v zmislu čl. 110. zakona o narodnih šolah.

Člen 9.

Bakteriološko-epidemiološko-kemijski oddelek:

1. preiskuje in izsleduje nalezljive bolezni;
2. izvršuje vse posle za pobijanje nalezljivih bolezni po zakonu o pobijanju nalezljivih bolezni, pravilniku in predpisih;
3. skrbi za razkuževanje, cepljenje in vsa vprašanja imunobiologije in serologije;
4. nadzoruje delovanje razkuževalnih aparatov in delo razkuževalcev (desinfektorjev) na področju doma.
5. izvršuje antirabično cepljenje;
6. opravlja vse epidemiološke posle;

7. vrši vse strokovne preglede po zakonu o nadzoru vanju živil;

8. izvršuje vse medicinsko-kemijske analize;

9. sistematski preiskuje važnejša živila in proizvode na področju doma;

10. preiskuje in nadzoruje pitne vode.

Člen 10.

Dispensar za tuberkulozne:

1. izsleduje bolnike, jih izloča v posebne ustanove ali pa v rodbini sami, zlasti glede na njih stanovanjske razmere;

2. svetuje in ambulantno zdravi bolnike, pregleduje člane njihovih rodbin glede zdravja, obvešča bolnike in njihove sostanovalce o naravi bolezni, njenega prenašanja in nevarnosti;

3. preskrbuje siromašne bolnike, kakor tudi rodbine s potrebnimi sredstvi za vzdrževanje snažnosti telesa in stanovanja;

4. posreduje radi socialne zaščite in na korist svojih varovancev;

5. dovaja dojenčce in male otroke iz tuberkuloznih rodbin otroškemu dispensarju zdravstvenega doma;

6. stalno nadzoruje ozdravljene osebe;

7. zahteva razkužbo po odvedbi ali smrti bolnika;

8. vrši vse ostale posle po pravilniku o delokrogu dispensarja v zmislu § 5. uredbe o organizaciji in delokrogu higienskih zavodov, zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj.

Člen 11.

V področje delovanja higienske razstave spada: Propaganda s stalno razstavo, s knjigami, lepaki, filmi, javnimi predavanji, potujočo razstavo zunaj sedeža doma in z vsemi prikladnimi propagandnimi sredstvi na vsem področju, kakor tudi z organizacijo propagandnega sodelovanja z vsemi zdravniki na področju zavoda; pripravljane modelov, slik, mularž, diagramov, črtežev, načrtov in sličnih predmetov, značilnih za narodno življenje, zdravje in običaje; zbiranje statističnih in drugih podatkov o zdravstvenem stanju in o razmerah na njenem področju; delo na organizaciji tečajev za kmetske mladeniče, higienskih šol za kmetske gospodinje; sodelovanje z zasebno iniciativo z zdravstvenimi in prosvetnimi nalogami.

Člen 12.

Postaja za pobijanje trahoma: izsleduje bolnike in jih sistematsko zdravi; vrši sistematske preglede po skupinah v okuženih krajih, posebno v šolah, internatih i. sl.; skrbi za desinfekcijo in uredbo stanovanja v hišah s trahomatoznimi bolniki; vrši vse posle po pravilniku o pobijanju trahoma.

Člen 13.

Postaja za pobijanje veneričnih bolezni: izsleduje bolnike in jih sistematski zdravi; skrbi za profilaktične postaje; vrši sistematske preglede v okuženih krajih; nadzoruje na primeren način bolnike, da ne bi okužili drugih; vrši pregled prostitutk in opravlja vse naloge v zvezi za pobijanje prostitucije; briga se za zaščito sostanovalcev pred obolelimi člani; vrši tudi ostale posle, predpisane z zakonom o pobijanju nalezljivih bolezni (poglavje: pobijanje veneričnih bolezni).

Člen 14.

Postaja za pobijanje malarije vrši posle po zakonu o pobijanju nalezljivih bolezni (pobijanje malarije, §§ 48., 49., 50.).

Člen 15.

Obća ambulanca za siromašno prebivalstvo je v zdravstvenem domu tam, kjer občina, ki je po zakonu dolžna zdraviti svoje siromašno prebivalstvo, želi stopiti v sodelovanje z zdravstvenim domom, in kjer se zaveže, da bo plačala vse stroške za vzdrževanje te ambulance.

Člen 16.

Bolnični oddelek (§ 32. zakona o bolnicah) pri zdravstvenem domu je samo kot postaja za hitro pomoč z največ 10 posteljami. Kolikor bi potrebovali bolniki več kakor 5 dni bolniške nege, se prepeljejo v najbližjo bolnico.

Kjer se pokaže potreba za bolnični oddelek z več ko 10 posteljami, se organizira kot posebna bolnica.

Člen 17.

V manjših krajih, kjer so državne socialno-medicinske ustanove za posamezna vprašanja, ki odgovarjajo oddelkom zdravstvenega doma v zmislu tega pravilnika, preidejo v sestav zdravstvenega doma, na čigar področju se nahajajo, ter izvršujejo program po tem pravilniku in so podrejene zdravstvenemu domu.

Člen 18.

Prav tako so neposredno podrejene zdravstvenemu domu vse državne zdravstvene postaje in državna narodna kopališča na področju zdravstvenega doma.

Člen 19.

Delokrog zdravstvenega doma se razteza na področje, ki mu ga določi ban na predlog pristojnega higienskega zavoda po terenskih in prometnih razmerah. Razpored dela na področju zdravstvenega doma izdela skupno upravnik doma s šefi in ga dostavi higienskemu zavodu v odobrenje. O delu, tako v zavodu samem, kakor tudi na terenu, vodijo vsi šefi posebne dnevnik in pošiljajo podrobna poročila za mesečno poročilo.

Člen 20.

Ako ni postavljen poseben upravnik, upravlja dom najstarejši šef oddelka prvenstveno pred onimi, ki so postavljeni stalno v higienski službi brez pravice do privatne prakse.

Člen 21.

Upravnik zdravstvenega doma:

1. predstavlja zdravstveni dom kot celoto in vrši vse administrativne in računске posle po danih pooblastilih in po obstoječih predpisih;
2. skrbi za sodelovanje posameznih oddelkov;
3. skrbi za izvrševanje naredb in izvajanje nalog zdravstvenega doma v vseh oddelkih;
4. podaja pristojnemu higienskemu zavodu predloge in mnenja o delu zdravstvenega doma, kakor tudi o delih;
5. pošilja redna mesečna poročila o delu oddelkov zdravstvenega doma po predpisanih obrazcih v dveh izvodih (pristojnemu higienskemu zavodu in centralnemu higienskemu zavodu), najdalj v prvih 10 dneh tekočega meseca;
6. skrbi za delovanje vseh socialno-medicinskih ustanov in zdravstvenih postaj na svojem ozemlju.

Člen 22.

Dolžnosti šefov oddelkov zdravstvenega doma so: da v medsebojnem sporazumu izvajajo postavljene naloge, da upravnika v vsem podpirajo, da strokovno vodijo svoje oddelke, odgovarjajoči za svoje delo, ter podpisujejo vse strokovne spise in mnenja, ki se nanašajo na to delo, da predlagajo predloge in referate v pospeševanju dela, da navajajo, nadzirajo in ocenjajo delo neposredno podrejenih zdravnikov in pomožnega osebja.

Člen 23.

Zaradi koordiniranega dela se sestajajo vsi upravniki zdravstvenih domov na področju banske uprave na poziv direktorja higienskega zavoda na skupne konference o vseh aktualnih vprašanjih. Konferencam predseduje direktor higienskega zavoda, ki pozove po potrebi nanjo tudi druge strokovnjake iz higienskega zavoda, iz ustanov pri higienskem zavodu in iz zdravstvenega doma. Te konference se vrše najmanj dvakrat na leto.

Člen 24.

Zdravstveni dom opravlja vse posle in preglede brezplačno, kolikor zanje niso predpisane posebne pristojbine.

Člen 25.

Za vse strokovne načrte in izvedbo asanacijskih del se obrača zdravstveni dom na pristojni higienski zavod.

Člen 26.

Direktor higienskega zavoda odobrava potroške že odobrenih kreditov, razporede in načrte na terenu, daje potrebna strokovna navodila, vrši nadzorstvo in vse ostale posle po § 9. uredbi o organizaciji in delokrogu higienskih zavodov, zdravstvenih domov in zdravstvenih postaj.

Člen 27.

Dom upravlja upravnik s kvalifikacijami po § 5. in 6. uredbi o obveznem praktičnem stažu za medicince in zdravnike in z najmanj 6 leti higienske službe in je po § 10. zakona o ustrojstvu socialne in zdravstvene uprave uradnik V., IV. ali IV. a) skupine I. kategorije.

Šefi odelkov morajo imeti kvalifikacije v svoji stroki po isti uredbi in so uradniki po § 10. b, točka 4., zakona o ustrojstvu socialne in zdravstvene uprave.

V zdravstvenih domovih se lahko postavi en zdravnik za šefa dveh ali več oddelkov. V tem primeru se zahteva od njega, da ima dobro občo medicinsko izobrazbo in da je skupno najmanj štiri leta delal z dobrim uspehom v medicinskih strokah, ki spadajo v delokrog njegovih oddelkov.

V Beogradu, dne 6. junija 1930.; S. br. 12321/30.

Minister za socialno politiko
in narodno zdravje:

Nikola Preka s. r.

48.

Objava

ministrstva za trgovino in industrijo ob uveljavljanju zakona o pobijanju nelojalne konkurence.*

Zakon o pobijanju nelojalne konkurence, čigar izdaja je bila toliko pričakovana in ki ga je z zadovoljstvom pozdravil celokupni naš gospodarski svet, je objavljen v »Službenih novinah« z dne 11. aprila t. l. in je stopil v veljavo dne 11. maja t. l.

Ustvarjen zaradi pobijanja dejanj, ki se v trgovini in industriji smatrajo za nasprotujoča dobrim običajem, in zaradi ustvarjanja pogojev za razvoj lojalne trgovine in gospodarskega poslovanja vobče, je zakon naravno s poedinimi svojimi določili znatno zadel interese tistih podjetij, ki so se bavila s takim načinom dela in poslovanja v konkurenci, ki se sedaj smatra za nedopustnega in pada pod udar zakona. Zlasti gre v tem pogledu za primere uporabljanja znakov in opisov blaga v tujem jeziku (§ 6. zakona), za uporabljanje obeležja tujega podjetja z dovoljenjem lastnika tega podjetja (§ 11., odstavek 2.) in za razne načine dela po sistemu premijskih poslov (§ 32.).

Zaradi tega so se razna podjetja obrnila na ministrstvo in zahtevala bodisi ustna ali pismena pojasnila o tem, kako bi se s čim manjšo škodo prilagodila novemu stanju stvari, ustvarjenemu z zakonom, in dobila zadosti časa za likvidacijo poslov, ki so bili zasnovani, preden je stopil zakon v veljavo.

Ministrstvo za trgovino in industrijo smatra glede na upravna vprašanja za potrebno, da nudi po zgoraj omenjenih primerih, upošteva razloge zakona, zainteresiranim podjetjem naslednja pojasnila:

1. V § 6. zakona je predpisano, da se označba ali opis blaga v tujem jeziku ne smatra za neresnično označbo o izvoru, če je pravi izvor blaga jasno in očitno naveden.

V naši državi je ukoreninjena navada, da posamezna podjetja blago, ki ga proizvajajo v naši državi, obeležujejo z napisi izključno v tujem jeziku, brez označbe pravega izvora blaga. Tak način obeleževanja proizvodov domačih podjetij ni več dovoljen po gornjem predpisu, ker se smatra za neresnično označevanje izvora blaga. Zato se morajo domača podjetja sedaj ravnati po tem zakonitem določilu, in ako jim je potreba, da na svoje proizvode zaradi izvoza ali iz drugih razlogov postavljajo napise ali opis blaga v tujem jeziku, morajo tako blago opremiti tudi z označbo pravega izvora, ki mora biti jasno in očitno naveden.

Stavljena so vprašanja, kaj se mora smatrati za jasno in očitno označbo pravega izvora blaga, ali je potrebno n. pr. vedno označiti ime tukajšnjega proizvajalca s krajem proizvodnje ali bo zadostno, da se samo na eden viden način označi, da je blago izdelano v naši državi.

Ker je to dejanski vprašanje, ki bo v danem primeru odvisno od mnenja pristojnega sodišča ali mnenja pristojnih zbornic, ki so dolžne dajati oblastvom pojasnila v sumnih primerih, ministrstvo v tem pogledu ne more dati obveznih navodil. Mnenja pa je, da bi bilo najbolje

navesti ime proizvajalne firme s krajem proizvodnje, ako pa ta kraj ni zadosti znan, potem tudi ime države. Ali bo tudi kak drug način obeleževanja zadosten, je odvisno od tega, kako se uporablja; pripominja pa se, da mora označba o pravem izvoru v vsakem primeru biti na zadostno viden način poudarjena in tako jasno navedena, da ne daje povoda za dvoumnost ali zmedo glede njene resničnosti.

O tej priliki se svetuje lastnikom naših domačih žigov, zaščiteneh pri upravi za zaščito industrijske lastnine, ki obstojé iz napisa v tujem jeziku, da na take žige postavijo resnično označbo izvora, kadar puščajo blago v promet, ako pa za to označbo na žigu samem ni prostora, da mu dodajo hkratu etiketo kot sestavni del žiga, na kateri je označen resnični izvor.

2. Zakon je v § 11., točka 2., predpisal kot izrečni primer nelojalne konkurence, če uporablja konkurent v poslovnem prometu ime, firmo, posebni naziv, žig ali drugo zunanje obeležje podjetja ali obrti na način, s katerim se utegne ustvariti zmeda med potrošniki glede pravega izvora blaga ali dela, in daje možnost, da se za pobijanje takega postopanja sme vložiti tožba tako proti lastniku podjetja, kakor tudi proti povzročitelju zmede.

V naši državi je dosti primerov, da uporabljajo posamezna domača podjetja za svoje proizvode ime, firmo, posebni naziv ali žig kakega znanega tujega podjetja z njegovim dovoljenjem in ne postavljajo pri tem označbe pravega izvora blaga. Taki primeri uporabljanja obeležja tujega podjetja so sedaj prepovedani, četudi se vršijo z dovoljenjem tujega podjetja, ker se s tem vrši nelojalna konkurenca zaradi ustvarjanja zmede med potrošniki, ki mislijo, da kupujejo blago znanih tujih firm.

Ker pa je z zadnjim odstavkom točke 2. § 11. zakona predpisano, da se gori označena tožba odbije, če se pravi izvor na blagu samem zadostno označi, je potrebno, da vsa naša domača podjetja, ki se na tak način poslužujejo obeleževanja svojih proizvodov, na njih zadostno označijo pravi izvor tako, kakor je pojasnjeno v točki 1. te objave.

Isto velja tudi za tista domača podjetja, ki so osnovana kot podružnice velikih inozemskih firm in z njihovim dovoljenjem dajejo v promet blago, izdelano v naši državi, pod imenom, odnosno nazivom teh firm ali s kakim drugim zunanjim obeležjem njihovega podjetja. V takem primeru morajo podjetja na blago, ki se proizvaja v naši državi, na viden in jasen način označiti njegov domači izvor. To velja tudi za žige inozemskih firm, zaščitene narodno ali mednarodno, ako se teh žigov poslužuje z njihovim dovoljenjem domače podjetje — njih podružnica — in ž njimi obeležuje v prometu blago, izdelano v naši državi.

3. Premijski posli so po zakonu o nelojalni konkurenci prepovedani. Na osnovi § 32. zakona je prepovedano v trgovini ali ob izvrševanju kakšnega dela ali posla gospodarskega značaja zaradi privabljanja potrošnikov obetati ali dajati nagrado v denarju, blagu ali v kakršnikoli drugi obliki, in sicer brez ozira na to, kako se dobiva ta nagrada. Za dajanje nagrade se mora po mnenju ministrstva smatrati tudi to, kadar se daje blago za povsem nizko, samo pravilno ceno, ki ni v pravem sorazmerju z njegovo vrednostjo, ker mu je namen privabljati odjemalce za kupovanje blaga pri podjetju, ki to dela, in predstavlja dejanje nelojalne konkurence nasproti ostalim konkurentom, ki se v poslovnem prometu ne poslužujejo tega sredstva za dobivanje odjemalcev.

* »Službene novine kraljevine Jugoslavije« z dne 11. aprila 1930, št. 83/XXXII. — »Službeni list« z dne 31. maja 1930., št. 10/5.

Zato ministarstvo ne more dati pojasnilnih navodil na prošnje posameznih podjetij, ki se obračajo nanj pisмено in zahtevajo pojasnila o tem, ali se bodo izvestni novi načini njihovega dela, po svoji priliki novi načini dajanja nagrade, smatrali za premijske posle ali ne. To so dejanski vprašanja, ki jih je treba prepustiti sodni praksi in običajem v poslovnem prometu, da ugotove, kako se mora ravnati s posameznimi primeri.

V § 32., odstavek 2., zakona je jasno določeno, kakšna dela se ne bodo smatrala za prepovedane nagrade, in po teh predpisih naj se vsa podjetja v svojem nadaljnjem delu ravnajo.

Pri premijskih poslih je važno poudariti to, da so se izvestna podjetja obrnila na ministarstvo s prošnjo in izjavila, da je bil rok, postavljen za začetek veljavnosti zakona, tudi prekratek, da v tem roku niso mogla likvidirati svojih poslov, zasnovanih po dosti kompliciranem sistemu dajanja nagrad, in so zahtevala, da se jim pusti daljši rok za likvidacijo teh poslov.

Dasi je pri določitvi roka za začetek veljavnosti zakona zaradi važnosti razmer, ki se z njim uravnavajo, bilo v začetku mišljeno, da je potrebno določiti daljši rok, vendar je v namenu, da se prepreči kaos, ki se je začel pojavljati v našem gospodarskem prometu zaradi vedno večjega razvijanja nesolidne konkurence, določena vacatio legis samo z enim mesecem.

Medtem se je takoj, ko je stopil zakon v veljavo, pokazalo, da je bil ta rok v resnici kratek za likvidacijo poslov po premijskem sistemu, s katerim so se posamezna podjetja doslej bavila in v kateri način trgovanja so angažirala znaten del svojega kapitala. To velja zlasti za podjetja, ki so se iz sile zatekla k temu sistemu, samo da bi mogla vzdržati konkurencu s tujimi podjetji, ki se tega sistema trgovanja že davno poslužujejo v naši državi.

Dasi je zakonu o nelojalni konkurenci namen, ustvariti pogoje za lojalne načine trgovanja v poslovnem prometu, vendar njegov hitri začetek veljavnosti ne sme imeti za posledico velikih izgub, četudi le za majhno število podjetij v naši državi, ki so se bavila z označenim načinom dela, ki je sedaj po zakonu prepovedan, in zaradi tega se je smatralo za koristno, pustiti tem podjetjem primeren rok za likvidacijo poslov, vršenih po premijskem sistemu, upoštevaje pri tem, da s predolgim rokom ne bodo oškodovani ostali konkurenti, ki se niso bavili s tem načinom trgovanja.

V tem namenu je ministarstvo za trgovino in industrijo sporazumno z ministarstvom za notranje posle izdal vsem oblastvo občue uprave, v kojih pristojnost spada izvrševanje zakona o poslih premijskega sistema, navodila v tem zmislu, da se v vseh primerih, v katerih je bilo blago s premijami prodano posredniku v trgovini, preden je stopil v veljavo zakon o pobijanju nelojalne konkurence, to je pred 15. majem 1930., sme to blago razširjati, oziroma prodajati potrošnikom najdalj še 6 mesecev potem, ko je stopil zakon v veljavo.

Zakon pa se bo takoj uporabljaj na prodajo blaga s premijami, ako je bilo blago naročeno po 11. maju t. l.

Po preteku 6 mesecev od dne, ko je stopil zakon o nelojalni konkurenci v veljavo, t. j. po 11. novembru 1930. je prepovedana vsaka prodaja blaga s premijami, četudi je bilo blago prodano in dostavljeno posredniku v trgovini prej, preden je stopil zakon o nelojalni konkurenci v veljavo.

Iz ministarstva za trgovino in industrijo,
br. 934, z dne 6. junija 1930.

49.

Navodilo

ministarstva za trgovino in industrijo glede tolmačenja § 32. zakona o nelojalni konkurenci.

Odkar je stopil v veljavo zakon o pobijanju nelojalne konkurence z dne 4. aprila 1930. (»Službene novine« št. 83/XXXII — »Službeni list« z dne 31. maja 1930., št. 10/5), to je dne 11. maja t. l. so došla z raznih strani, posebno od proizvajalcev čokolade vprašanja glede tolmačenja § 32. o premijskih poslih. Ker je naša domača industrija, neobveščena o strogih ukrepih glede teh poslov, šele v zadnjem času vložila mnogo kapitala za nabavo nagrad, ki se hkratu z blagom dajejo potrošnikom, kar je bilo po trditvah proizvajalcev edino sredstvo za uspešno konkurencu s proizvodi tujega izvora, in ker posebno premije, ki so odvisne od srečnega naključja, da je kupljeno blago vsebovalo neko nakaznico ali bon, predstavljajo veliko vrednost, ki se po predpisih zakona ne more dalje dajati potrošniku, zaradi česar se od proizvajalca že izvršene prodaje v mnogih primerih na njihovo škodo preklicujejo, daje ministarstvo za trgovino in industrijo v sporazumu z ministarstvom za notranje posle glede na pravilo, da zakoni navadno nimajo retroaktivne veljavnosti, vsem oblastvom občue uprave, ki so v zmislu § 34 omenjenega zakona pristojna postopati proti prestopkom, storjenim po § 32, naslednje

N A V O D I L O :

V vseh primerih, v katerih je bilo blago s premijami prodano posredniku v trgovini, preden je stopil v veljavo zakon o pobijanju nelojalne konkurence, to je pred dnem 11. maja 1930., se sme to blago s premijami razširjati, oziroma potrošnikom prodajati najdalj še 6 mesecev potem, ko je stopil ta zakon v veljavo.

Toda zakon se takoj uporablja na prodajo blaga s premijami, ako je to blago naročeno po 11. dnevu maja 1930. leta

Po izteku 6 mesecev od dne, ko je stopil zakon o nelojalni konkurenci v veljavo, torej po 11. dnevu novembra 1930., je prepovedana in dana pod udar zakona vsaka prodaja blaga s premijami, četudi je bila prodana in dostavljena posredniku v trgovini pred 11. dnevom maja t. l.

V Beogradu, 6. junija 1930.; br. 933.

Minister
za trgovino in industrijo:
Juraj Demetrović s. r.

50.

Na osnovi razpisa gospoda ministra za poljedelstvo z dne 25. marca 1930., št. 17105/III. b, se objavlja sledeča

Naredba

gospoda ministra za poljedelstvo o prepovedi dogona neosnažene in blatne živine na živinske sejme.

S higijenskega stališča je treba paziti na snažnost živine, vobče z veterinarsko-policijskega in trgovskega

stališča pa se mora gledati tudi na snažnost one živine, ki se prižene na semnje radi prodaje.

V mnogih krajih ni živinskih sejmišč, temveč se živina prodaja na odprtih prostorih, pa tudi po ulicah, kjer ni samo neizvedljivo nadzorovanje na semenj prignanih živali, temveč je na takih krajih tudi nemogoče vzdrževati zadostno snago.

Tam kjer so sploh sejmišča, so često nezadostno urejena in dostikrat tudi zelo nesnažna.

Često se prižene na prodaj zelo zanemarjena, z blatom in odpadki tako onesnažena živina, da so posamezni deli trupa pokriti z debelo skorjo živalskega in drugega blata, pod katero se zadržujejo vse mogoče klice kužnih in drugih živalskih bolezni.

Nesnažnost ne škoduje samo živini in njenemu razvoju, temveč lahko povzroča kožne, pa tudi kužne bolezni na zanemarjeni živini in tudi na oni živini, ki je ž njo v dotiki.

Razen tega škoduje dogon neosnažene in zanemarjene živine na semenj tako domači, kakor tudi trgovini z inozemstvom. Kupci, zlasti tujci, kupujejo neradi zanemarjeno in blatno (neosnaženo) živino in jo slabše plačujejo, kar je lahko umljivo, če vemo, da so pod blatom (nesnago) mnogokrat hibe in nedostatki, ki jih brezvestni prodajalci na tak način namenoma prikrivajo.

Glede na prednje je potrebno uvesti zanesljiva sredstva, da se to zlo odpravi.

Treba je zahtevati:

1. da se uredijo živalska sejmišča tam, kjer jih sedaj ni, in

2. kjer so, da se vzdržujejo čim bolj snažno, da bo zlasti dostop lahek in brez blata, snažen in suh. Če je mogoče, naj se določi zunaj sejmišča poseben prostor, kjer se lahko očisti blatna (neosnažena) živina.

Sicer pa na podstavi čl. 3. zakona o odvracanju in zatiranju živalskih kužnih bolezni z dne 14. junija 1928.

o d r e j a m,

da se zabrani dogon blatne in zanemarjene živine na živinske sejme.

Preden se ta odredba uveljavi, naj se najprej na običajen način vsestransko objavi, ljudstvo pa po prednjem pouči o njeni koristnosti.

Potem pa naj se ta odredba stopnjema uvede na vseh sejmiščih in sicer tako, da se najkeseje od 1. oktobra 1930. dalje ne bo nikjer več puščala blatna (neosnažena) živina na živinske semnje.

Kraljevska banska uprava izvoli odrediti dalje, kar je potrebno, da se izvrši ta odredba; izvršitev naj nadzirajo tudi veterinarji, ki nadzirajo živinske semnje.

V Beogradu, dne 25. marca 1930.

Minister za poljedelstvo:

dr. Frangeš s. r.

Banove uredbe.

51.

III. No. 9014/1.

Popravek

naredbe ministrstva za poljedelstvo o odvracanju in zatiranju ovčjih osepnic.

Naredba ministrstva za poljedelstvo o odvracanju in zatiranju ovčjih osepnic z dne 24. aprila 1930., br. 23.193/III. b., objavljena v »Službenem listu« z dne 6. junija 1930., št. 16/6, se mora v točki 3. (drugi stavek) pravilno glasiti:

»Dva izvoda tega popisa se dostavita sreskemu načelstvu, en izvod pa se pridrži v občini.«

V Ljubljani, dne 24. junija 1930.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine.

52.

Razne objave iz „Službenih novin“.

Številka 142 z dne 26. junija 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kraja z dne 3. junija 1930.: Postavljen je po službeni potrebi pri Narodnem gledališču v Zagrebu za člana s pravicami uradnika 1. skupine II. kategorije: **Križaj Josip**, član Narodnega gledališča v Ljubljani, v isti skupini in kategoriji.

Objava ministrstva pravde z dne 20. junija 1930.: **Natečaj** za popolnitev sodniškega mesta pri deželnem sodišču v Ljubljani.

Številka 143 z dne 27. junija 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 14. maja 1930.: Postavljen je na svojem dosedanem službenem mestu za inspektorja v 4. skupini I. kategorije: **Korošec Anton**, svetnik ministrstva za poljedelstvo v 4. skupini I. kategorije.

Objava intendantske akademije v Beogradu: **Natečaj** za sprejem 80 gojencev v nižjo šolo intendantske akademije v Beogradu.

Številka 144 z dne 28. junija 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 7. junija 1930.: Premeščen je po službeni potrebi **Zobec Anton**, pomožni tajnik ministrstva za notranje posle v 2. skupini II. kategorije in postavljen za pomožnega tajnika kraljevske banske uprave Dravske banovine v isti skupini in kategoriji.

Odlok ministrstva za zgradbe z dne 17. maja 1930.: Premeščena sta na prošnjo v dosedanji skupini in kategoriji: **Sraj Janko**, poštno-telegrafski uradnik v 3. skupini II. kategorije pri poštne in telegrafskem uradu v Bo-

hinjski Bistrici, in k poštnemu in telegrafskemu uradu v Ljubljani 1: Šraj Marija, poštno-telegrafska uradnica 3. skupine II. kategorije pri poštnem in telegrafskemu uradu v Lescah.

Številka 145 z dne 30. junija 1930.:

Ukaz Njegovega Veličanstva kralja z dne 30. maja 1930.: Postavljeni so:

za višjega svetnika v 4. a skupini I. kategorije: dr. Rapotec Fran, svetnik 4. skupine I. kategorije v ministrstvu za zgradbe;

za svetnike v 4. skupini I. kategorije: dr. Vagaja Anton, dr. Lamut Joško, Svoboda Maks, dr. Lebar Joško, dr. Janžekovič Franc in Matjašič Miroslav, vsi svetniki v 5. skupini I. kategorije pri dravski inspekciji pošte in telegrafa v Ljubljani;

za svetnika v 6. skupini I. kategorije: Krenčič Hinko in Kučer Slavoljub, višja pristava dravske direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani, oba v 7. skupini I. kategorije;

za administrativne uradnike v 1. skupini II. kategorije: Šemrov Fran, Brumat Miroslav, Urbančič Karel, Pučelik Vojteh, Caf Adolf, Matjan Franc, Koman Valentin, Čeh Karel, Verč Anton, Cizelj Aleš Janko, Prica Franc, Kogoj Anton, Zupanec Ivan, Olivčič Robert, Korun Ivan, Jurman Franc, Brus Lavoslav, Napotnik Ivan, Masl Budivoj in Mlač Ivan, vsi administrativni uradniki 2. skupine II. kategorije pri dravski direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani;

za računsko uradnika v 1. skupini II. kategorije: Glazer Pavel in Klavora Matko, računsko uradnika 2. skupine II. kategorije pri dravski direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani;

za tehničarje v 1. skupini II. kategorije: Perko Anton, tehničar pri dravski direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani, Fajgelj Ljudevit in Zmazek Franc, tehničarja X. terenske telegrafsko-telefonske sekcije v Mariboru, vsi uradniki 2. skupine II. kategorije;

za upravnike v 1. skupini II. kategorije: Cof Ivan, starešina pošte v Ljubljani 1, Gaspari Ferdo, poštno-telegrafski uradnik pošte v Ljubljani 7, Pleničnik Karel, starešina pošte na Zidanem mostu, Irgolič Franc, starešina pošte v Mariboru 1, Boc Anton, starešina v Celju, Klemenčič Anton, starešina pošte v Mariboru 2, vsi uradniki 2. skupine II. kategorije;

za poštno-telegrafske uradnike v 1. skupini II. kategorije: Lesjak Franc, Tomažič Miroslav, Lenasi Hugo, Dobršek Karel, Kovačič Lucijan, Kont Ivan, Janežič Vinko, Pevec Ivan, Zorec Franc, Prajnfalk Anton, Lapajne Franc, Marken Leopold, Mezek Franc, Verdir Josip, Križaj Evgen, Luzner Miha, Učakar Anton, Deden Matija, Rovšek Franc, Florenini Ludovik, Čik Terezija, Pfeifer Karolina, Wester Rozalija, Jak Matilda, Cirer Marija, Kuhelj Antonija, Prah Franc, Sajovic Amalija, Tomec Stefanija, Berlan Brigita, Prijatelj Karolina, Kamenšek Gabrijela, Lesjak Angela, Božič Ivana, Rakovec Alojzij, Šibovec Stefanija, Šoštaric Dragica, Šubič Miroslav, Knez Stanko in Smolej Marija, vsi pri poštnem in telegrafskemu uradu v Ljubljani 1; Zeleznik Albin, Zavodnik Jakob, Mlakar Martin, Pupis Viljem in Fajdiga Rudolf, vsi pri poštnem in telegrafskemu uradu v Ljubljani 7; Majer Anton, Kumar Karel, Kumer Matevž, Vodopivec Ludovik, Šiška Henrik, Sajina Ivan, Smerdu Ivana, Savrič Josip,

Pavlič Ivana, Pernat Marija, Podgornik Ludovik in Supančič Franc, vsi pri poštnem in telegrafskemu uradu v Mariboru 1; Košenina Leopold, Cuš Franc, Zemljčič Milan, Kane Blaž, Bernard Miroslav, Vidmar Jernej, Bela Stefan, Koser Vojten, Ukušič Blaž, Maroh Peter, Orthaber Ivan, Kolbezen Rudolf, Hodnik Josip, Požega Anton, Rakovec Zofija, Pipan Ernest, Ločičnik Vinko in Zablacan Valentin, vsi pri poštnem in telegrafskemu uradu v Mariboru 2; Vujičić Anton in Šmidinger Ana, oba pri poštnem in telegrafskemu uradu v Kočevju; Smodič Anton pri poštnem in telegrafskemu uradu v Ptuj; Anžlovar Andrej, Vengušt Jernej, Mlakar Karel, Rihterič Justina in Rebernik Ivan, vsi pri poštnem in telegrafskemu uradu v Celju; Krulej Pavel pri poštnem in telegrafskemu uradu na Zidanem mostu; Eiletz Franc pri poštnem in telegrafskemu uradu v Slovenjgradcu; Endlicher Evgenija pri poštnem in telegrafskemu uradu v Ribnici na Dolenjskem; Drakulič Franja pri poštnem in telegrafskemu uradu v Zalcu; Štravs Mihael pri poštnem in telegrafskemu uradu v Rajhenburgu; Wagner Viktor pri poštnem in telegrafskemu uradu v Konjicah; Pavšič Franc pri poštnem in telegrafskemu uradu v Krškem; Ržen Vincenc in Bizjak Cecilija pri poštnem in telegrafskemu uradu v Kamniku; Slavec Ivan, Windischer Marija, Logar Otilija in Zupančič Marija, vsi pri poštnem in telegrafskemu uradu v Kranju; Avsec Karel pri poštnem in telegrafskemu uradu na Jesenicah na Gorenjskem; Braz Adolf pri poštnem in telegrafskemu uradu v Prevaljah; Žgur Vinko pri poštnem in telegrafskemu uradu v Dolnji Lendavi; Javor Franc pri poštnem in telegrafskemu uradu v Trziču; Tavčar Albina pri poštnem in telegrafskemu uradu v Novem mestu; Ambrožič Franc, pri poštnem in telegrafskemu uradu v Trebnjem; Veselič Ana pri poštnem in telegrafskemu uradu v Trbovaljah 2; Kuhelj Amalija pri poštnem in telegrafskemu uradu v Dolnjem Logatcu; Šmit Ema pri poštnem in telegrafskemu uradu v Kostanjevici pri Krškem; Kladnik Josip pri poštnem in telegrafskemu uradu na Vranskem; Petina Julij pri poštnem in telegrafskemu uradu v Crnomlju; Cebin Ivana pri poštnem in telegrafskemu uradu v Gornjem Logatcu; Gaspari Emilija pri poštnem in telegrafskemu uradu na Viču; Zinauer Franja pri poštnem in telegrafskemu uradu v Šmartnem ob Paki; Rek Ljudmila pri poštnem in telegrafskemu uradu v Starem trgu pri Rakeku; Milavec Josipina pri poštnem in telegrafskemu uradu na Jesenicah - Fužine; Pečar Ignac pri poštnem in telegrafskemu uradu v Rogaški Slatini; Lah Milan pri poštnem in telegrafskemu uradu v Ložu; Taupotič Miroslav pri poštnem in telegrafskemu uradu v Križevcih pri Ljutomeru; Lah Anton pri poštnem in telegrafskemu uradu v Moškanjcih; Kosem Karel pri poštnem in telegrafskemu uradu v Mozirju; vsi poštno-telegrafski uradniki 2. skupine II. kategorije;

za upravnika v 2. skupini II. kategorije: Bregant Ivan, starešina poštnega in telegrafskega urada na Bledu 1;

za poštno-telegrafske uradnike v 2. skupini II. kategorije: Sajovic Marija, Ciuha Pavla, Rot Pavla, Tavčar Mihaela, Kutner Marija, Pečirer Ana, Kobal Danica, Kokalj Kristina, Pečenko Lidija, Podboj Marija, Pišek Alojzija, Geza Alojzija, Koritzky Rajko, Kambič Otilija, Stanonik Franja, Arko Marija, Rozman Alojzija, Zabukovec Pavla, Ločnik Magda, Hlebec Lucija, Gederer Ema, Triller Ema, Simčič Antonija, Globočnik Marija, Rabič Karla, Šubert Josipina in Šraj Marija, vse pri poštnem in telegrafskemu uradu v Ljubljani 1; Božič Vekoslav, Gela Viktor, Uršič Pavla in Keržan Dora, vsi pri poštnem in

telegrafskem uradu v Ljubljani 2; Megušar Antonija pri poštne in telegrafskem uradu v Ljubljani 3; Mozer Olga in Mudrovčič Ljudmila pri poštne in telegrafskem uradu v Ljubljani 4; Pakiž Marija in Helmih Leon pri poštne in telegrafskem uradu v Kočevju; Vrtačnik Frančiška, Mohorčič Marija, Šigur Ana, Naglič Bernard, Čeme Alojzija, Živko Amalija, Šifrer Stefanija, Jan Vera, Kopče Antonija, Novak Elza, Podgornik Olga, Keluc Slava in Lingelj Natalija, vsi pri poštne in telegrafskem uradu v Mariboru 1; Jamnik Ivo, Vojsk Roža, Dekleva Helena, Bareto Frida in Makuc Josipina, vsi pri poštne in telegrafskem uradu v Mariboru 2; Sila Terezija pri poštne in telegrafskem uradu v Mariboru 3; Pfeferer Hilda, pri X. t. t. terenski sekciji v Mariboru; Kos Kristina pri poštne in telegrafskem uradu v Bohinjski Bistrici; Grižold Jerica pri poštne in telegrafskem uradu v Rušah; Leitgeb Albin pri poštne in telegrafskem uradu v Rogatcu; Andres Pavla pri poštne in telegrafskem uradu v Novem mestu; Horvat Mihaela, Mirnik Meta, Bizjak Marija, Jarh Pavla in Koser Vladimir, vsi pri poštne in telegrafskem uradu v Celju; Mauer Marija in Kurent Ana pri poštne in telegrafskem uradu v Krškem; Tori Marija pri poštne in telegrafskem uradu v Trbovljah 1; Ulbl Kornelija pri poštne in telegrafskem uradu v Slovenski Bistrici; Porenta Marija pri poštne in telegrafskemu uradu v Mariji Devici na Polju; Dvoršak Josip in Lob Ana pri poštne in telegrafskem uradu v Ptujju; Kermeč Josip pri poštne in telegrafskem uradu v Guštanju; Pavšek Anton pri poštne in telegrafskem uradu v Radovljici; Zorec Ana pri poštne in telegrafskem uradu v Breznem; Pignar Marija pri poštne in telegraf-

skem uradu v Gornji Radgoni; Blinc Justina pri poštne in telegrafskem uradu v Mokronogu; Postl Marija pri poštne in telegrafskem uradu v Beltincih; Nusbek Zmagoslav pri poštne in telegrafskem uradu na Vrhniki; Sraj Janko pri poštne in telegrafskem uradu v Lescah; Soli Lea pri poštne in telegrafskem uradu v Laškem; Koropeč Marija pri poštne in telegrafskem uradu v Sv. Lenartu v Slov. goricah; Fabijančič Ana pri poštne in telegrafskem uradu v Ljubljani 2; Babkov Terezija pri poštne in telegrafskem uradu v Podčetrtku; Koželj Antonija pri poštne in telegrafskem uradu v Javorniku; Meglič Roza pri poštne in telegrafskem uradu v Rimskih Toplicah; Mozetič Marija pri poštne in telegrafskem uradu v Murski Soboti; Kastelic Frančiška pri poštne in telegrafskem uradu v Škofji Loki; Memen Marija pri poštne in telegrafskem uradu v Cerknici; Smodič Rafaela pri poštne in telegrafskem uradu v Ormožu; Modic Vida pri poštne in telegrafskem uradu v Medvodah; Gorjanc Marija pri poštne in telegrafskem uradu v Metliki; vsi poštno-telegrafski uradniki v 3. skupini II. kategorije;

za sprevodnika v 1. skupini III. kategorije: Stanislav Vaclav, poštno-telegrafski manipulant pošte v Dolnji Lendavi;

za praktičnega tehničarja v 1. skupini III. kategorije: Bezljaj Ivan, praktični tehničar 2. skupine III. kategorije pri X. t. t. terenski sekciji v Mariboru;

za arhivske uradnike v 1. skupini III. kategorije: Rogi Josipina, arhivska uradnica 2. skupine III. kategorije pri XXXV. t. t. terenski sekciji v Celju.